

TATRAN

Biba Bohinská

Žena
v pôvodnom
znení

TATRAN

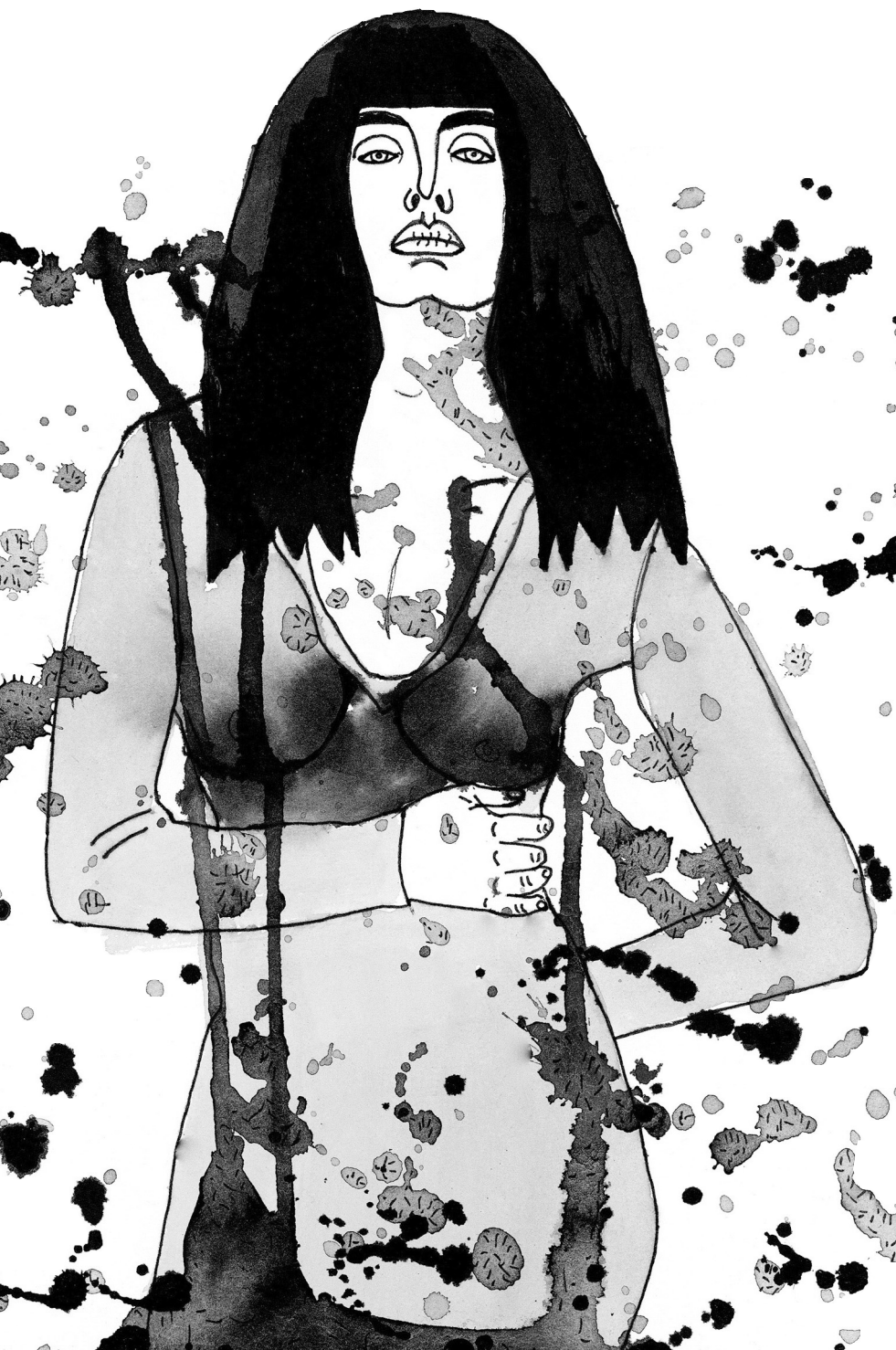
Copyright © Biba Bohinská 2010
Illustration © Miriam Petráňová 2010
© Vydavateľstvo TATRAN 2010

:: knihy pre **hodnotnejší** život

www.slovtatran.sk

ISBN 978-80-222-0588-7

mojim rodičom a raffovi

Ženské mláďa

Dívať sa pred seba a na nič nemyslieť, dívať sa pred seba a na nič nemyslieť.

Začínam cítiť puch vlastného tela. Nie je to klasický pot. Hnijem zaživa? Je to možné? Nie! Tak prečo smrdím? Človek nemôže len tak z ničoho nič začať zapáchať. Opatrne s takýmito myšlienkovými pochodmi. Opatrne!

Dívať sa pred seba a na nič nemyslieť, dívať sa pred seba a na nič nemyslieť.

Som socha. Bez myšlienok. Bez chuti. Bez života. Vlastne – nie celkom bez života – chce sa mi prdnúť. Preboha, neblázni, drž! Skúška pevnej vôle. Skôr pevných svalov. Nesmiem to urobiť. Som kamenná socha.

Dívať sa pred seba a na nič nemyslieť, dívať sa pred seba a na nič nemyslieť...

Asi to nevydržím a pustím. Ale na koho to zvalím? Sme tu len my dvaja – fotograf Elo a ja. Očami sa snažím nájsť živého tvora, ktorý by ťarchu ponížujúcej hanby uniesol

ľahšie ako ja. Nikde ani živáčka. Nedá sa nič robiť. Púšťam. Razom sa dostavila nádherná úľava. Keďže únik bol nežný ako páperie bezhlučne dopadajúce na zem, vedela som, že jeho odhalenie v druhom kole bude o to intenzívnejšie. Nedalo sa robiť nič iné, len čakať.

Očkom šľahnem do zrkadla, kontrolujúc, či ma náhodou moje telo s dlhočiznými pažami a vytŕčajúcimi kosťami nemieni usvedčiť. Vyzerá nevinne.

Ale ani teraz mi pohľad na vlastnú telesnú schránku neurobil dobre. Celý život mám pocit, že som divná. Občas sa doma skúmam. Chcem vypátrať, prečo si pripadáam divná. V poslednom čase sa prikláňam k názoru, že vyzerám ako vyschnutý vanilkový lusk. Namočený v práškovom cukre. Hnuší sa mi moja beloba a nohy ako tyčky do fazule. Všetkým ostatným to pripadá krásne.

„Kurva, čo to je za puch? Odkiaľ sa to tu, do pekla, vzalo?!“ zanádal zrazu Elo, aj keď nie úplne nečakane.

Odstúpil od statívu, na ktorom trónil drahý fotoaparát. Nechápavo sa obzeral okolo seba. Podvedome si pred nosom začal mávať dlaňou, ale keď si uvedomil, čo robí, razom s tým prestal. Nevyzeralo to dobre. Dokonca by sa dalo povedať, že to vyzeralo veľmi, veľmi zle.

„Nič tí chlapi nevydržia,“ pomyslela som si a tvárila sa patrične znechutene. „Je nutné zaujať postoj,“ letelo mi hlavou pri pohľade na Ela, usilovne pátrajúceho po celom ateliéri v nádeji, že nájde zdroj.

„Ešte aby mu napadlo dôjsť až ku mne,“ zaiskrilo sa mi pred očami. „Nie, to by mu nikdy nenapadlo. My nie sme ľudia. Sme len viac či menej kvalitne tvárne hmoty. Bez prejavov. Príjemných či nepríjemných. Teraz nie je čas na filozofovanie. Treba konať,“ umlčala som svoj dotieravý

vnútorný hlas. Ešte sekundu som rozmýšľala a nakoniec som svoj osobný vklad vtesnala do jednoduchého, ale o to účinnejšieho gesta. Dvoma prstami som si stlačila nos a očami pozorne sledovala neúnavného pátrača Ela, dávajúc mu na známosť, že MNE je zdroj jasný od začiatku. Významne vztýčené malíčky, o pár centimetrov dlhšie než bežný priemer, dodávali môjmu výrečnému konaniu grációznosť a eleganciu. Najlepšia obrana je útok. Elo pod ťarchou môjho veľavravného pohľadu očervenel. Pripomínal mi pečeného raka, ktorého som pred týždňom videla v nejakom časopise. Nakoniec podišiel k dverám a otvoril ich dokorán. Tmavý zatuchnutý ateliér ožil prúdom čerstvého vzduchu a denného svetla. Bolo načase.

„Niekd tu musí byť nejaký kanál alebo čo,“ vykukol Elo von. Vyšiel z dverí a chvíľu sa potuloval po blízkom okolí. Konečne som sa mohla povystierať a pomasírovať si krk. Mala som ho úplne strpnutý. Fotili sme jednu a tú istú polohu už asi dve hodiny. Nečudo, že som sa musela uvoľniť. Možno viac, než bolo plánované...

Piskľavo som sa zachichotala vlastnému vtipu; musím s tým niečo robiť, pištím ako myš v kreslenej rozprávke. Elo sa vrátil späť. Našťastie ma nepočul. „Alebo si myslel, že to bola myš, a ďalšie faux pas by už neprežil, tak sa tvári, že akože nič,“ napadali mi zlomyseľnosti „typické pre môj pubertálny vek“ – počula som v hlave hlas mojej sestry Marty. Iste nemusím prízvukovať, že staršej.

„Daj si pauzu, Jolana. A prepáč, to sa tu ešte nikdy nestalo,“ povedal ospravedlňujúcim hlasom s mierne zastretým tónom, ktorý by ho – v prípade, že by som autorom toho prišerného smrádečku nebola ja – bol určite prezradil. Na niečo to bolo dobré. Priviedla som vychyteného

a strašne nafúkaného fotografa do pomykova. To bol pocit! Nakoniec som sa nad ním zľutovala a venovala som mu mierny úsmev – akože veľkodušné odpúšťanie patrí len vyšším bytostiam, ktoré vedia pochopiť nízke a primitívne ľudské potreby.

Vyšla som pred dvere ateliéru – učesaná a zmaľovaná na hanbu sveta, ale kašlala som na to. Bola nedeľa ráno. Všetci ešte spali. Na vzduchu – ktorý nebol až taký čerstvý, ako sa zdal na prvý nádych, lebo vypúšťali prebytočné plyny zo Slovnaftu – som sa znovu ponáľahovala a urobila pár strečingových cvikov. Stuhla som ako nanuk na paličke. Keď sa dlho nehýbem, rozbolí ma celé telo. Je to normálne? Asi starnem.

„Môžeme pokračovať?“ spýtala sa prešedivelá fotografka hlava trčiaca z dverí. „O chvíľu príde klient a chcem mať všetky snímky pripravené.“

Nechcelo sa mi ani pohnúť.

„Už je to vyvetrané,“ dodal hanblivo. Tento biľag zo seba tak rýchlo nestrasie.

Vykročila som pravou nohou, aby sa dielo zdarilo. Nie vždy to síce vychádza, ale netreba pokúšať osud. Vošla som dovnútra, Elo za mnou zatvoril a ja som sa znovu ocitla v inom vesmíre, ktorý som raz strašne milovala a inokedy strašne nenávidela.

Pustili sme sa do roboty, ale dlho nám to nevydržalo. Elo začínal byť čím ďalej, tým nervóznejší. Asi mu nevychádzal jeho „umelecký“ zámer. Bol taký ten typ človeka, že náladový nervák. Veľmi neprijemná kombinácia.

Po chvíli nervózneho škrabania na ľavej pologuli polo-plešatej hlavy sa pán umelec rozkričal na plné pecky:

„Jolana, preboha, sústreď sa. Ten začiatok bol vynika-

júci. Ale potom si uletela a teraz sa mi tváriš ako zamilovaná pubertiačka. Rob s tým veselým výrazom niečo! Ne-potrebujem radosť. Vyzerá to zle. Zle. Hidiózne!“

Elo začal nervózne chodiť hore-dole, obozretne prekračujúc káble od reflektorov. „Môžu padať aj traktory z neba, ale svetlá budú vždy považované za fotografické božstvo,“ zasmiala som sa v duchu a mala som milión chutí prevrátiť oči. To som si však nemohla dovoliť. Ani náhodou. Raz som to nejakým omylom urobila a vyhodil ma z pľacu. Takmer som vtedy prišla o super bomba platený džob. Žaloval na mňa ako škôlkar. Že nechcem spolupracovať či čo! Našťastie tam vtedy bol s nami produkčný od nás z agentúry a ten ho presvedčil, že som nič divné neurobila. Nakoniec sa dohodli, nafotili sme to v inom termíne, ale príjemné to rozhodne nebolo.

„Ten prd máš za to, ty idiot!“ pomyslela som si zlomyseľne a plná odhodlania som sa sústredila na jeho kydy. Furt sa správal rovnako. Najprv bol príjemný a usmievavý, potom tichý a zadumaný a nakoniec vytočený a nasratý hulákal po všetkých, hlavne po nás. Dnes sa jeho ponuka rozšírila o netradičné rozpaky, ale to bola len osviežujúca vsuvka do monotónneho programu. Pri spomienke na jeho žiarivú červeň mi až duša podskočila. Elov problém bol, že sa považoval za geniálneho reklamného fotografa. Bohužiaľ si to o ňom mysleli aj ľudia z brandže, takže som si to o ňom musela myslieť aj ja.

„Sorry, Elo, prepáč. Zamyslela som sa,“ odvetila som nablind, keďže som chcela zastaviť jeho dvojminútový monológ týkajúci sa mojej neschopnosti. Ale vôbec mi to neprekážalo. Kedysi by ma to asi rozplakalo, no dnes už nie. Som veľká a viem, že sa len potrebuje vykričať.

„Srdiečko, ty tu nie si na rozmyšľanie. Len sa mi netvár tak veselo a všetko bude zase okej, okej?“ roztomilo na mňa vyceril svoje žiarivo vybielené zuby, vpredu trochu krivé – strojček by mu mohol byť pomerne dosť nápomocný. Keď som prikývla s eleganciou degenerovaného robota, niečo sa v ňom pohlo. Ochotne sa so mnou začal deliť o čriepky svojej geniality. Dnes bol plný prekvapení. Ešte som nezažila, aby dobrovoľne vyjadril, čo od modelky očakáva. Dostávame predsa ťažké prachy, tak by sme za ne mali aj niečo robiť. Asi mal na mysli čítanie myšlienok.

„Potrebujem prázdnotu, Jolana. Rozmazanosť. Infinitu. Mizériu. Chlad. Bezbrehosť!“ vypadávalo z neho ako z guľometu. Vtipkuje? Takmer som sa rozchichotala. Ale keď mi spolu s výdatnou spŕškou slín zaprskal do tváre ešte pár podobných hlášok, došlo mi, že to myslí smrteľne vážne.

Pripadala som si ako na štekliacom stroji. Vypúšťala som zo seba len obláčiky bezfarebného plynu. Našťastie tentoraz len z dutiny ústnej. Hoci by si ešte jeden poriadny prd zaslúžil. Len sa mi nechcelo. Moje črevá nefungujú na povel. Keď sa moje rozrehotané vnútro upokojilo, nasadila som osvedčený výraz s pohľadom upreným do blba. S tým boli vždy všetci spokojní. Len sa dívať čo možno najďalej a hlavne na nič nemyslieť. Keď myslím, okamžite sa mi to premieta do ksichtu. Ako film na plátno. Len nijaké premietanie. Na tom musím ešte popracovať. „Tak už konečne zmĺkni!“ zavelila som vnútornému hlasu a začala sa výdatne sústreďovať.

Dívať sa pred seba a na nič nemyslieť, dívať sa pred seba a na nič nemyslieť, dívať sa...

Bezbrehosť! Hidiózne! Bože, odkiaľ čerpá slovnú zásobu?! Z National Geographic? Jedine. Určite to číta v origináli, potom si to preloží a vznikajú z toho takéto koniny. Ináč to nevidím. Normálni ľudia tak nerozprávajú. No ale už stačilo. Sústreď sa, lebo tento génus ti tu bude tie svoje dieselky obtierať o nos až do zajtra. Hor sa do práce, moja. A hlavne dýchaj ústami! Nikto nehovoril, že to bude ľahké. Ale že to bude na nevydržanie – to mi nebolo povedané ani raz. Sústreď sa! Mala by som napísať príručku – sprievodca po svete modelky. Kedy a hlavne ako dýchať. Preboha, Jolča, už dosť! Sústreď sa! Raz, dva, tri!

Dívať sa pred seba a na nič nemyslieť, dívať sa pred seba a na nič nemyslieť, dívať sa pred seba a na nič nemyslieť!

Keď som prišla domov, cítila som sa dolámaná až do špiku kostí. Potichu som sa prikradla do svojej izby a mala som v pláne len tak sladko nič nerobiť. Alebo ešte lepšie – ľahnúť si a spať. Nemusela som sa ani zdržiavať v kúpeľni – asi hodinku pred klientom sa na pľac vrátila vizážistka Nina a tá ma po skončení pekne-krásne odlíčila a natrela krémom, až som sa blyšťala ako psovi gule. Našťastie som mala so sebou svoj vlastný krém, lebo tie ich značkové sú väčšinou na prd a moja pleť na ne vždy reaguje veľmi podozrivo. Okamžite sa mi na nej zobrazí momentka početnej skupiny pidiivyrážok na školskom výlete. Raz sa mi dokonca na líci zjavili dva obrovské flaky. Strašné. Normálne som sa zľakla. Vyzerali totiž, že sa ani v najmenšom neplánujú vrátiť, odkiaľ prišli. Som proste alergická na luxus. Ale čo sa týka luxusu v oblasti rozmaznávania – to si teda dám povedať. Vždy a všade. Keď sa tak o mňa všetci starajú a líčia ma a obliekajú a robia

mi účesy a umývajú a tupírujú a fénujú mi vlasy a tak všetko to okolo toho a nosia mi vodu a nastavujú klimatizáciu kvôli mne (prípadne kvôli foťákom) – tak to je akože úplne famózne božské. Človek sa cíti ako princezná. Zaujatá slastným tokom vlastných myšlienok som sa zvalila na posteľ a natiahla sa tam v celej svojej kráse.

„Ale aj tak ma tá Nina nalíčila úplne hororoidne. Vôbec nesleduje trendy, podľa mňa. K tomu looku sa to absolútne nehodilo. Zmaľovala ma ako tridsaťročnú starenu, ktorá sa vybrala do nočného baru loviť chlapov. Ja by som to spravila úplne ináč, tak extravagantnejšie.“

Zo stolíka som zobrala svoje obľúbené zväčšovacie zrkadlo pravdy a uprene som sa doň zadívala.

„Vymyslela by som niečo úplne iné. Načo mi maľovala celé oči takmer až do polovice čela? Možno by boli zaujímavé len také dve výrazne fialové bodky – na rovnakom mieste na hornom aj dolnom viečku. Kde som to len videla? Neviem, ale vyzeralo to super. Alebo malý lesklý ako-by diamantík v kútikoch oka. No ale čo jej budem hovoriť. Ešte by si myslela, že ju kritizujem...“

„Už zase si rozprávaš sama pre seba?“ začula som nad sebou štiplavý hlas mojej drahej sestry Marty. V jej tóne znel nesúhlas. Rodičovský. Tento prívlastok mi na nej strašne vadí. Správa sa, akoby bola moja matka, ale nikto jej na to nedal žiadne právo. Teda aspoň myslím. Je síce o dvadsať rokov staršia, má manžela a dieťa a rodinu a to všetko okolo, ale aj tak. Naša mamka zomrela, keď som mala jedenásť, a fotríkovi z toho mierne preskočilo. Bolo toho naňho priveľa. Nezvládal mňa ani seba a ja som musela ostať bývať s Martou. Ona nie je akože zlá, len ma v jednom kuse buzeruje. Preboha, veď zarábam viac než ona!

„Už desať minút na teba zdola vykrikujem a ty nič. Večera,“ znovu mi drzo skočila do myšlienok. „A prestaň sa konečne študovať v tom zrkadle,“ uzavrela svoje dospeľácke kázanie, vytrhla mi zrkadlo z ruky a odhodila ho na vankúš. Ostali na ňom mastné odtlačky jej prstov. „Určite zas raz robila zemiakové placky vyváľané v tonách tuku. Fujtajbl, pomyslela som si otrávene a vytiahla som zo šuflíka špeciálnu handričku, ktorou som začala špinavé zrkadlo pedantsky čistiť. Martu pravidelne vytáča môj výskumný program vlastnej pleti. Milujem do hĺbky pozorovať všetky póry, vrásky, trhlinky a iné prírodné útvary – aj keď zhodou okolností práve teraz som to nerobila. Ale myslím si, že široko-ďaleko nie je nič zaujímavejšie ako toto pátranie v povrchovom pletive. Povrchové pletivo. To mám od Doda. Z agentúry. Akurát včera mi povedal: „Na svoj vek máš príliš málo vypnuté povrchové pletivo, Jolanča. Akoby ti začínalo chradnúť. Rob s tým niečo!“

Je to totálny drbino. Vôbec som nemala tušáka, o čom brázdí. Až keď ma štipol do líca, pochopila som, že hovorí o mojej pleti. Vždy mi všetci hovorili, že je dokonalá. Porcelánovobiela a bez chyby. A zrazu – málo vypnutá. Mala by som s tým niečo urobiť. Skočím za Andrejkou poradiť sa, či nezmeniť krém. Je to najlepšia kozmetička, akú som kedy mala. Ostatné boli na prd. Len mi chceli prediť čo najdrahšie krémy. A ja to študujem, tak sa vyznám. Nie som žiadna „hej-ty-pod-sem“. Keby som mala čas učiť sa, tak by som to vedela lepšie než ony všetky dokopy.

„No tak, čo je s tebou!? Jolana, počuješ ma?“ Marta ma chytila za plece a pomykala ním. Au. Dosť surovo.

„Nie som hladná. Idem spať.“ Roztomilo som sa na ňu usmiala v naivnej viere, že má nechá na pokoji. Akoby

som ju nepoznala. Marta sa len tak ľahko nevzdáva. Bojuje do posledného živého vojaka.

„No to určite! Jesť musíš. Ja ti dám tie tvoje modelkové maniere. Ešte si uženieš nejakú psotu. Do piatich minút nech si dole,“ rozohnila sa, a keď videla, že sa mienim brániť svojimi obvyklými lamentáciami, jedným dychom dodala: „Nieкто si zas potrebuje ponariekať nad svojím ťažkým životom, že? Tak len do toho. Veď bez nášho rituálu by to ani nebolo ono. Vysvetlíš mi, aká som hnusná persóna, ako ubíjam tvoju osobnosť, ja ti zas poviem, že to máš márne, a bude to za nami. Tak spusti. Ale rýchlo, dole sa mi pália placky.“ Rozkročila sa nado mnou ako matka pluku.

„Si hnusná,“ zanôtila som plačlivo. Rozmaznané malé decko. Vždy sa uchýľujem k tomuto jednoduchému triku, ktorý zaberá na blízke okolie už celého šesťnásť a pol roka. Vlastne asi trinásť – do troch rokov som to nezvykla používať. Teda aspoň nie v kombinácii s premyslenou racionálnou manipuláciou. Bohužiaľ, Marta je prostoduchý, ale o to silnejší protivník.

„Buď sa pôjdeš najesť, alebo ti to hranie na modelku zakážem. Tak si vyber!“

Marta významne zdvihla obočie a vidiac, že mnou lomcuje bezmocný hnev, vylúdila na tvári rozžiarený úsmev. Vždy mala navrch, potvora. Toto je nespravodlivosť. Neexistuje niečo ako práva mladistvých?

„Počkaj, keď budem mať osemnásť. Potom si budem robiť, čo chcem!“ odvrkla som jedovato, vyskočila som z posteľe a vyšla na chodbu.

„No to určite!“ od srdca veselo sa zasmiala mojím hrozbám, vybehla za mnou a šťavnato ma pleskla po zadku.

„Bože, ale si kostnatá! Ešte si na tebe zlomím ruku.“

Vyplazila som na ňu jazyk.

„Keby ťa videli tí tvoji manažéri, či čo sú to zač. Na fotkách vyzeráš, že máš prinajmenšom tridsať a rozum k tomu. Ale správaš sa ako škôlkarka!“ pokrútila Marta neveriacky hlavou a zakričala na svojho manžela zhrbeného nad niečím veľmi špinavým a veľmi masným, rozloženým na množstvo divotvorných kusov po celej podlahe v predsieni.

„Ludo, nemáš po ruke foťák? Odfotíme si tú našu krásavicu spanilú s vyplazeným jazykom, predáme to bulváru a strašne zbohatneme, čo?“

„Musíš počkať, Martuš. Mám tu rozmontovaný ten Gaborov motor. Dám to dokopy a hneď sa na to vrhnem,“ odvetil Ludo neprítomne a znovu sa zavinul do svojho sveta. Marta sa rozrehotala, akoby povedal nejaký dobrý vtip, a rozjarene ma hnala dolu schodmi.

„Ženieš ma ako dobytok na pašu. Nie som krava!“

„Nie, sestrička. Ty nie si krava. Ty si také moje zlatučké, milučké, krásnučké, hlúpučké... teliatko,“ povedala, otočila ma k sebe a vylepila mi na čelo obrovskú mľaskavú pusku. Musela som sa usmiať, bolo to vážne milé. Okamžite som sa však spamätala a vrátila tvári odutý výraz. Lakťom som si ostentatívne utrela postihnuté miesto, vytiahla som krk, vystrela bradu, vztýčila hlavu a zostupovala dolu zvyškom schodov ako práve korunovaná kráľovná. Až do momentu, než som sa potkla a takmer som sa z nich zrúbala. To by bol škaredý pád. Už som sa videla roztrieskaná na tisíc drobných kúskov.

Marta, ktorá šla za mnou, sa bleskurýchlo načiahla a schmatla ma za sveter. Visela som tam ako na visutej hrazde, sveter mi na krku ťal do živého. Nemohla som dýchať. Po chvíli si ma Marta začala prirúčkovať k sebe.

Všetko prebiehalo v absolútnom tichu. Dokonca som počula Ľudovo pískanie v pľúcach. Vždy pri nádychu v ňom nežne písšlo. Keď si ma Marta zručne dopravila až do náručia, privinula ma na hrud' tak vrúcne, akoby som prežila hromadnú dopravnú nehodu. Nemala by to preháňať. Nemotorne som sa jej vymotala z objatia.

„Ty máš ale neuveriteľný postreh. Mala by si to využiť v nejakom športe,“ poďakovala som svojej záchranárke priškrteným hlasom a neisto som vykročila dolu. Tentoraz hlava pozorne sledovala, kam presne tie moje nemotorné dlháne kladíem. Nedovidím si na koniec nôh, preto sa neustále potkýnam. Musím na tom popracovať, lebo sa raz rozpláštim priamo na móle. Šťastne som sa domotkala až dole a zdvihla som hlavu. Naskytl sa mi pohľad, ktorý neznášam.

Náš barák a jeho zatuchnutý smrad, v ktorom si už roky hovie. Je to náš starý dom, v ktorom sme s Martou vyrastali. Starí rodičia ho používali ako domček záhradný, ale naši si ho svojpomocne prerobili na domček obytný.

Ľudo furt nadáva, že kotel je zastaraný a že pod základy sa podkopávajú krtkovia a mravce nám dobývajú cukrové zásoby ako Napoleon Rusko. Vraj ich vyexpeduje na ostrov nejakej Heleny a bude mať svätý pokoj. Nechá-pem, prečo práve tam. Ľudovým fórom aj tak nikdy nerozumiem, ale bola by som šťastná, keby ho celý zbúral. S Martou sa na tom chichocú ako najatí. Raz som sa jej pýtala, prečo si vzala takého obyčajného, nudného chlapíka. Pozrela na mňa tým svojím „dospeláckym“ pohľadom, akože keď vyrastieš, pochopíš, a povedala mi, že hlavne preto, lebo je strašne vtipný a že ju dokáže rozosmiať aj po piatich rokoch manželstva. No ja neviem. Mňa teda nikdy.

Je to nudný patrón a vôbec nie pekný. Má také obyčajné hnedé kučierkavé vlasy, fúziky ako maďarský sobášny podvodník, chlčky na brade na mnohých miestach také riedke, až mu vidno červenkavú kožu, malé, blízko seba posadené oči a zo desať kíl navyše. On však tvrdí, že je taký akurát. No to určite. Pravda by to bola len vtedy, keby bol o dvadsať centimetrov vyšší. Ale ani Marta nie je žiadna krásavica. Hlavne teraz. Po pôrode malého pribrala a nedarí sa jej to zhodiť. Nedarí sa! Nechce sa jej. Vraj na také blbiny nemá čas. Pchá. Že blbiny. Marta má však na rozdiel od Ľuda ohromujúce čaro osobnosti. Keď vojde do dverí, tak si ju jednoducho musíte všimnúť. Má v sebe niečo neodolateľné, ľudia nevedia od nej odtrhnúť zrak. Je to niečo... Neviem čo. Možno tá otravná radosť zo života. Občas, keď sme spolu niekde na úrade, tak sa na ňu dívam, ako sebavedome pristupuje ku všetkým tým otravným veciam, ako sú občianske preukazy a pasy a trvalé pobyty a prepisy bytov a dane a podobné koniny. Vyzerá, akoby ju to bavilo. Akoby si nevedela predstaviť krajšie strávené dopoludnie ako práve tam. Človek má pocit, že Martu nič na svete nezlomí. Ale prečo si vybrala práve Ľuda? Mne sa páčia skôr starší muži. Vysokí. Prešedivení. Sebaistí. Čistí a voňaví. Hlavne musia voňať.

Môj dokonalý muž sa volá Gregor. Ó, Gregor. Radšej naňho ani nemyslieť. Ľudo mi nevonia ani náhodou. Smrdí. Od toho večného opravovania áut. Ten môj musí mať vysokú školu. Ľudo má len učňovku, bez maturity. Ináč je to fajn chlapík, ani mravcovi by neublížil. Aj keď ich neznáša rovnako vrúčne ako našu starú barabizňu.

Kedysi, keď sme tu bývali ako rodina, to bolo iné. Vtedy mi všetko pripadalo dokonalé a ten odporný smrad, čo

mi dnes dvíha žalúdok, bol vôňou domova. Keď som sa vrátila zo školy, naši boli ešte v robote, sadla som si na dlážku v kuchyni, zavrela oči a vdychovala tú arómu, ktorá mi pripomínala mamku. Nikdy nie otca. Možno preto, lebo bol stále preč. Jediné, čo mi ho pripomínalo, bolo balenie kufrov. Zato mamku si dodnes spájam so všetkým. Dokonca aj s niečím takým deprimujúcim ako moja prvá spomienka.

Mala som asi tri roky, stála som pred malým obchodom s potravinami a urputne som plakala. Všetci ma opustili a ja som zostala sama. Na celom svete. Doteraz mi po chrbte behajú zimomriavky, len čo si tú spomienku vydo-
lujem z tajných záhybov mozgu. Okolo mňa prechádzali davy ľudí. Všetci boli dlhí a vysokí, ich tváre sa mi stráca-
li v oblakoch. Sople mi tiekli z nosa priamo do úst, lebo som si ich nemala do čoho utrieť a rukávy som buď nevní-
mala, alebo som bola oblečená v niečom bez nich. Stála som tam, prehľadala slizké produkty vlastnej tvorby a cítila sa zúfalo. Z hĺbky celej svojej trojročnej duše.

Až po mnohých rokoch sa mamka priznala, čo sa vtedy stalo. Nakupovali sme a ja som si vyberala keksíky a čokoládky a žuvačky a mnohé ďalšie „sladkotinky“ od výmyslu sveta.

S pôžitkárskou neúnavnosťou som to znášala z rôznych kútov obchodu a pedantsky vkladala do košíka. Mamka ma napomenula, že stačí, ale ja som ju nepočúvala a objavovala som čoraz lepšie a dokonalejšie „fajnotky“ pre svoj maškrtný jazyček. Zopár z nich som pootvárala a ochutnala.

Aby som vedela, či nekupujem mačku vo vreci. Mamka moje ťažko nadobudnuté bohatstvo začala vykladať späť do regálov. Tento postup sa mi vonkoncom nepozdával,

a tak som sa hodila o zem a začala od zúrivosti vrieskať a kopať do vzduchu. Bliakala som na celý obchod – hlasivky som už mala dobre vyvinuté – a vyvolávala som všeobecné pohoršenie. Vraj. Našťastie si to nepamätám. A tak som dostala výprask. Mamka sa s tým nepárala. Nakoniec ma postavila pred obchod a ona sa vrátila dovnútra zaplatiť. To bol začiatok mojej prvej spomienky. A koniec? Mamka tvrdila, že sa v nej prebudilo svedomie a po pár minútach sa po mňa vrátila. Na to si JA nespomínam. Ale najviac ma štie, že si nedokážem vybaviť tú najkrajšiu časť celej veci! Pocit prvého objavovania hriešneho sveta sladkosťou... Jáááj, to muselo byť niečo! Kdeže. To si nepamätám. Zato tá lepkavá hrôza samoty mi naskakuje úplne automaticky. Preto asi nenávidím malé obchody. Milujem supermarkety. Obrovské. Plné prepchatých regálov. Môžem nakupovať do skonania sveta a do košíka si naložím, čo chcem a hlavne koľko chcem.

Dnes som sa vybrala za otcom. Niežeby sa mi tam veľmi chcelo, ale Marta mi kázala – tak tam teda idem. Bude mať radosť. Marta, a asi aj otec. Nesiem mu celú tašku doma zaváraných uhoriek, ktoré do seba pri každom kroku tupo narážajú. Cítim sa ako cigánska kapela kráčajúca za truhlou. Hanba na celú ulicu. Zrazu si uvedomím, že toto tu už raz bolo. Od ľaku sa zastavím a preberiem sa až na trúbenie starej škodovky stojacej zo desať centimetrov od kyslých uhoriek. Radšej sa aj so svojím „dējà vu“ presuniem na chodník a zamyslene pokračujem v ceste. Takto som chodievala za mamkou do nemocnice. Aj tá ich nado všetko milovala. Hovorila, že majú s ocom dve obrovské vášne. Kyslé uhorky a nás. V tomto poradí. Vraj ešte-